

Posudek bakalářské/magisterské diplomové práce
Posudek - Závěrečná práce - CŽV

Student: Marie KRÁLOVÁ

Obor: ČJ - NJ

Název práce v českém jazyce: Günter Grass - politika literatury

Název práce v anglickém jazyce: Günter Grass - Politic of Literature

Vedoucí práce: prof. PhDr. Tomáš Kubíček, Ph.D.

Oponent práce: PhDr. Josef Peterka, CSc.

BP Marie Králové pojednává o vášnivě diskutované próze G. Grasse, již je autobiografická výpověď *Při loupání cibule*. Volba tématu zjevně souvisí s druhým studijním oborem, ale i se zájmem o obecnější – politickou, etickou, axiologickou problematiku literárního života a literární tvorby.

Zaujalo mne a oceňuji, že právě představitelka resentmentem nezatížené mladé generace nad dílem předního evropského intelektuála promýšlí palčivost těchto otázek, obnažujících umělecký význam pravdivého doznání, neiluzivního svědectví, lidského svědomí. Opírá se přitom o široké spektrum kontroverzních ohlasů Grassoovy literární kauzy, šokující německou veřejnost (která si nerada přiznává někdejší masovou fascinaci nacistickou ideologií). Druhou stěžejní částí BP je vcelku zdařilý pokus o souhrnnou objektivní charakteristiku uvedeného díla, reflektující mj. jeho klíčové motivy, symboliku a narativní strategii.

Předložená BP je psaná živým, esejistickým způsobem. Vyznačuje se rovněž tím, že je dosti detailně, přitom ale přehledně strukturovaná. K výkladu mám několik spíše drobných připomínek: Není jasné, zda tvrzení „v žádném případě nelze vnímat život autora a jeho díla odděleně“ (3) vztahuje pisatelka na veškerou literaturu nebo jen na dané dílo – takto jako obecná proklamace zavání biografismem. Nesrozumitelné je „V díle se setkáváme s mnoha postavami...které se staly předobrazem v díle...“ (25 – nejspíš vypadl přívlastek „v uvedeném“ díle se setkáváme...). Neobratná je formulace „coby inteligentní spisovatel“ (27). Při specifikaci vypravěče uvedené příklady (s. 34-35) nedokládají polemičnost, ale spíš rozvážnost. Co se týče žánrové kvalifikace uvedené Grassoovy prózy, jejíž hybridní princip si pisatelka dobře uvědomuje, vznáším dotaz, zda by namísto dosti vágního výrazu „vzpomínková kniha“ nebyl výstižnější pojem „memoárromán“, známý z tvorby Pavla Kohouta (Kde je zakopán pes).

Při četbě této zajímavé BP se vynořují další inspirativní paralely, kupř. k Jaspersově věhlasnému pojednání *Die Schuldfrage*, k českému kontextu autorského vyrovnávání s totalitní minulostí, k teoretickým úvahám o přechodné zóně mezi fikcí a historií. A vyvstávají i otázky prakticky neřešitelné: Vytvořil by bezúhonný autor tak obsažnou literaturu? To jsou však už aspekty formát BP přesahující.

Návrh hodnocení:

Praze dne 14. prosince 2013

Josef Peterka